

Bil. 5

Rabu

25 Julai 2018

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

**PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGAL PERTAMA
MESYUARAT PERTAMA**

KANDUNGAN

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH P.M. 18(1)

- **TINDAKAN KERAJAAN MALAYSIA BERHUBUNG PELANGGARAN KEDAULATAN PALESTIN DAN TAHAP BANTUAN KEBAJIKAN UNTUK PENDUDUK SERTA PELARIAN NEGARA TERSEBUT**
- YB. Puan Nurul Izzah binti Anwar (*Permatang Pauh*) [Halaman 1]

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M.17]:

- **Pembangunan dan Konsep Bandar Pintar (Smart City)**
- YB. Tuan Khoo Poay Tiong (*Kota Melaka*) [Halaman 19]
- **Kemelut Graduan UniRazak Sarawak dan Sabah**
- YB. Tuan Oscar Ling Chai Yew (*Sibu*) [Halaman 24]

**MALAYSIA
KAMAR KHAS
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL PERTAMA
MESYUARAT PERTAMA**

Rabu, 25 Julai 2018

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

*[Timbalan Yang di-Pertua (Dato' Mohd Rashid Hasnon)
mempengerusikan Mesyuarat]*

**USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT
DI BAWAH P.M. 18(1)**

**TINDAKAN KERAJAAN MALAYSIA BERHUBUNG PELANGGARAN KEDAULATAN
PALESTIN DAN TAHAP BANTUAN KEBAJIKAN UNTUK PENDUDUK SERTA PELARIAN
NEGARA TERSEBUT**

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Ahli-ahli Yang Berhormat, menurut keputusan yang telah dibuat pada pagi tadi, satu usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) telah dibenarkan untuk dibahas pada petang ini. Saya sekarang memulakan perbahasan usul ini, pihak pencadang akan diberi 30 minit dan pihak kerajaan juga 30 minit. Walau bagaimanapun Ahli-ahli Yang Berhormat, memandangkan terdapat empat orang Ahli Yang Berhormat yang akan berbahas, oleh itu saya mengehadkan masa perbahasan untuk Yang Berhormat Permatang Pauh 15 minit, Yang Berhormat Hulu Langat 10 minit, Yang Berhormat Parit 10 minit dan Yang Berhormat Sik 10 minit bagi setiap pembahas. Yang Berhormat Menteri akan mula menjawab mulai jam 3.15 petang sehingga 3.30 petang selama 15 minit. Sekarang saya menjemput Yang Berhormat Permatang Pauh untuk memulakan ucapan.

2.35 ptg.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, di atas ruang yang diberikan kepada saya, khusus berkait dengan perbahasan Usul 18(1) yang sangat penting, bukan sahaja segera tetapi juga berkepentingan. Sebagaimana yang kita tahu, awal Julai ini daripada susulan serangan kezaliman terhadap Palestin, Parlimen Israel menerusi Undang-undang Negara Bangsa Yahudi (*Jewish Nation State Law*) telah meluluskan undang-

undang ini yang memberi kesan kepada hak masyarakat bukan sahaja Islam Palestin, tetapi sebenarnya keseluruhan rakyat tanpa mengira agama di sana dinafikan hak secara berterusan.

Isu ini saya amat syukuri mendapat perhatian bukan sahaja daripada parti Keadilan Rakyat dan Pakatan Harapan, tetapi juga daripada Barisan Nasional termasuk juga parti PAS. Isunya adalah bila kita melihat pelanggaran hak minoriti golongan Arab. Negara haram Israel terus menerus merobek dan juga menekan masyarakat Timur Tengah. Ini memberikan impak global yang sangat besar. Maka, ini bukan sahaja melanggar perincian Balfour dan juga *the* 1993 Perjanjian Oslo dalam usaha mendamaikan kedua-dua belah pihak.

Situasi ini sangat genting Tuan Yang di-Pertua. Kita kena faham kenapa orang marah, kenapa berlakunya kadangkala serangan di sempadan, kenapa berlakunya juga pembunuhan diri (*suicide*) di kalangan anak-anak Palestin yang bersekolah di sekolah jagaan UNRWA. Sebanyak 95 peratus air di seluruh Gaza tidak boleh diminum, kotor. Empat jam, satu hari sahaja ada bekalan elektrik, 45 peratus tidak ada pekerjaan dan 46 peratus anak-anak kekurangan zat besi (*anemia*), 50 peratus anak-anak kecil Gaza hilang atau putus pengharapan untuk terus hidup dan 2 juta dihalang daripada bergerak secara bebas walaupun itu negara mereka. Maka, saya di sini ingin minta tindakan yang tuntas kerana saya tahu Kerajaan Malaysia secara konsisten mengeluarkan kenyataan. Akan tetapi, dimensi yang saya ingin bawakan lebih kepada kenyataan dan kecaman tindakan di peringkat OIC.

Saya ingin ingatkan, cubaan merampas Baitulmaqdis pernah dilakukan pada 8 Mac 2018 bila Israel membatalkan hak kerakyatan Palestin yang tinggal di Wilayah Timur Baitulmaqdis. Maka, 420 ribu penduduk Baitulmaqdis hidup seperti pelarian. Pelarian, *the biggest* kalau para akademik mengatakan *the biggest open-air prison that exist in the world today, cause suicide from what's happening in Syria*, dengan izin. Maka sejak 1976, seramai 14 ribu hak rakyat Palestin dinafikan hak kerakyatan oleh negara haram Israel termasuk ribuan lagi dalam penjara Israel.

Maka, pertumpuan saya adalah kepada UNRWA. Mereka membantu aspek pendidikan dan juga kemudahan kesihatan, di mana dianggarkan seramai 5 juta rakyat Palestin dibantu oleh UNRWA, *legal entity* di bawah Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu. Mungkin kita kerajaan-kerajaan terdekat tidak boleh hendak beroperasi, tetapi UNRWA boleh diberikan legitimasi termasuk dana Kerajaan Amerika Syarikat satu ketika dahulu.

Akan tetapi di bawah rejim baharu, Donald Trump, semua ini berubah. UNRWA melalui cabaran yang sangat hebat pasca pertemuan dengan— Siapa menantu Trump itu? Saya sudah lupa nama dia. Akan tetapi, ini antara perbincangan yang saya adakan dengan Ketua UNRWA sendiri. Jared Kushner Tuan Yang di-Pertua. Jadi, walaupun sudah dijelaskan kalau mereka

bersekolah, sekurang-kurang ada panduan, ada kurikulum Palestin yang dapat mereka pelajari dan mereka ada harapan untuk membina kehidupan, ada peluang pekerjaan. Akan tetapi kalau Ogos, melitinkan Amerika Syarikat beberapa bulan lepas menarik peruntukan sebanyak USD300 juta, RM1.2 bilion untuk menguruskan kerja-kerja kebajikan pelarian Palestin. Kenapa? Faktor kepentingan hubungan strategik Amerika dan Israel. *Simple*. Jared Kushner yang memeterai keputusan tersebut. Maka program pendidikan, kebajikan, kesihatan dan keselamatan rakyat Palestin menghadapi masalah akibat pemotongan dana ini.

■1440

Itu pun Tuan Yang di-Pertua bukan soal, okey kita hendak lahirkan menerusi demonstrasi, ya tentu, itu memang kita selalu buat tetapi kita kena perhalusi sedikit lagi, memahami keberkesanan Program UNRWA ini.

Jurucakap UNRWA di Malaysia mengatakan seramai 525,000 kanak-kanak pelarian Palestin di sekitar Timur Tengah tidak akan dapat menyambung pendidikan sekolah. Kos operasi sangat tinggi dan hampir 700 buah sekolah, kawalan UNRWA bakal ditutup jika mereka gagal mengumpul dana menjelang Ogos 2018. Hendak pergi ke mana? *I mean* dengan izin, *could you blame them if they want to become suicide bombers?* Saya menolak isu ini, saya menolak hasrat ini tetapi pada masa yang sama kita kena ada solusi yang praktikal.

Mereka tidak ada sekolah, bangunan-bangunan itu Tuan Yang di-Pertua masih lagi boleh beroperasi, masih lagi ada. Sesiapa sahaja boleh masuk, termasuk golongan subversif dan meyakinkan anak-anak yang tidak ada pantauan ini. *The children*, ini Sheikh Mohammed Sharif yang menyatakan, "*The children on the future for peace*" dengan izin. "*We must work to ensure that the UNRWA is able to provide education for the this and franchise*".

Kekurangan dana UNRWA juga menyebabkan projek pembangunan di Palestin tergendala. Anggaran kos sebanyak RM800 juta diperlukan serta-merta dan dana ini memberikan tekanan kepada aspek kemajuan masyarakat Timur Tengah yang setiap hari alami krisis dan konflik.

Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong tindakan Kerajaan Malaysia menerusi kenyataan rasmi. Saya rujuk yang dikeluarkan oleh kementerian, mengutuk penggubalan undang-undang *Jewish Nation State Law* yang menampilkan niat zalim Israel. Mereka ada Ahli-ahli Parlimen di Israel yang menghina, yang memperkecilkan nyawa rakyat Palestin ini didokumentasikan dengan jelas. Akan tetapi saya hendak tambah ada lagi usaha terkini pasca pertemuan UNRWA dengan Perdana Menteri dan juga Timbalan Perdana Menteri.

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat melancarkan Tabung Derma Palestin melalui Yayasan Kebajikan Negara untuk mengumpul dana bagi UNRWA. Baru

semalam saya dimaklumkan diberikan pengecualian cukai. Maksudnya kita ada peluang yang sangat besar di sini yang harus dipandu oleh Kementerian Luar Negeri termasuk kerajaan untuk memastikan bukan sahaja dalam Malaysia. Kita ada hubungan yang baik dengan Kerajaan Saudi Arabia, UAE dan Qatar. Ketiga-tiga bagi sejumlah lebih kurang USD50 juta, tidak mencukupi tetapi kita boleh desak lagi, kerana apa? Ini kerana Malaysia sentiasa- Silakan kalau boleh ada celahan ya? Saya tidak pasti dia punya...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Ya, baik boleh.

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam]: Terima kasih Yang Berhormat Permatang Pauh.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Ya, Yang Berhormat Ayer Hitam sila, boleh mencelah ya.

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam]: Ya. Saya tertarik dengan kenyataan Yang Berhormat, saya setuju sangat kerana ini bukan- ini adalah isu sejagat. Tabung yang telah dilancarkan oleh kerajaan, saya rasa pun kita sama-sama tolong. Apa yang disebut tadi dana yang akan kita kumpulkan. Pada pandangan Yang Berhormat, adakah kita hantar dana ini dalam bentuk *cash* ataupun dalam bentuk barangan? Bagaimana memastikan semua bantuan itu sampai kepada *target* dan tanpa dirampas oleh pihak sana?

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Terima kasih Yang Berhormat Ayer Hitam dan Tuan Yang di-Pertua. Saya fikir itu persoalan yang baik. Oleh sebab itu kerjasama dan jalinan dengan UNRWA ia sangat penting. Ini kerana saya tidak bercakap tentang kita fikir tentang konsep Projek Flotilla ataupun menghantar makanan sebagainya, tidak. Kita tahu bahawa UNRWA sudah ada mekanisme, sekolah-sekolah sudah tersedia, para guru sudah tersedia, pengajar mereka, bidang kebajikan semua sudah tersedia. Maksudnya yang perlu rakyat Malaysia termasuk Kedutaan menyalurkan dengan mudah supaya UNRWA dapat meneruskan.

Bukan saya ini sekadar hendak bagi muka kepada PBB. Terus terang saya katakan kenapa? *Because they are there*. Ini kerana mereka sudah wujud di sana. Maka apabila mereka wujud rejim Zionis tidak mudah hendak halau akan tetapi kalau sekolah tutup hendak dapat balik dengan Netanyahu punya kepimpinan, *forget it*. Jadi *insya-Allah* persoalan itu sangat baik daripada Yang Berhormat Ayer Hitam. Saya berharap dapat pertamanya Kerajaan Malaysia bekerjasama dengan negara-negara serantau yang berkepentingan dengan melancarkan kempen ini secara besar-besaran termasuk pada pihak GLC dan sebagainya bagi perbelanjaan operasi sekolah dan kesihatan rakyat Palestin.

Ini kerana apa? Kita hendak pastikan terima kasih akan berlaku lagi gejala ekstremisme. Ingat, apakah faktor-faktor utama kalau sudah diidentifikasi 50 peratus sudah mengalami

kemurungan. *Your either die* dengan izin, *or you either fight in Palestine in Gaza?* Apa pilihan *you* ada? *Because* mereka sudah wujud, mereka sudah duduk di sana maka kita kena faham langkah yang kita buat bukan soal sahaja untuk menyelamatkan nyawa, ada rasional dan nilai murninya tetapi mengelakkan malapetaka, ekstremisme yang bakal berlaku. Ini memang saya rasa sudah didokumentasikan sama ada di Afghanistan dan sebagainya saya tidak payah teruskan, tetapi ini penting. Saya nampak Malaysia punyai peranan yang sangat istimewa dalam bab ini.

Kedua sudah tentu saya mendesak penubuhan Jawatankuasa Siasatan Antarabangsa Khas berkait dengan kekejaman ke atas Palestin. Di bawah PBB merangkumi Setiausaha Agung PBB, Majlis Keselamatan dan sebagainya. Saya tahu kita kena ada kolaborasi dengan negara-negara termasuklah Latin Amerika, *but it has to be strategic, strategically included*. Saya fikir Kementerian Luar Negeri baru pun- saya tahu baru sahaja ia dinobatkan tetapi tidak ada masa, tidak ada masa. Ini kerana apa? Kita harus faham menjelang Ogos kita tidak ada pilihan lain.

Saya juga berharap Kerajaan Malaysia menyambut saranan OIC yang menyokong Penubuhan Dana Wakaf Pembangunan untuk Masa Depan Palestin terutamanya dari segi bantuan kemanusiaan, pembangunan dan perlindungan sosial. Saya juga ingin mengingatkan saya tahu mantan Kerajaan Barisan Nasional dahulu ada hubungan yang baik dengan Saudi. Saya pohon, sebenarnya di saat ini kita perlukan lingkaran semuanya. Saya fikir dia kawasan Parlimen- saya lupa kawasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Siapa dia?

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Sembrong. *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Sembrong.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Saya tidak boleh sebut nama. Saya fikir kalau ada kerjasama, contohnya peringkat Barisan Nasional, Ahli Parlimen Sembrong juga dapat- kenapa? Ini kerana Saudi sudah beri dana. Ini kali pertama dalam sejarah Saudi memberi USD50 juta untuk kerja-kerja UNRWA ini. Menerusi lingkaran dan hubungan kita, kita boleh tingkatkan seratus. Terus terang saya katakan kenapa? Ini kerana menjelang Ogos susah hendak mencari organisasi yang sudah menapak di Gaza, itu dia.

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam]: Yang Berhormat.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Yang Berhormat Ayer Hitam, sila.

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam]: Tuan Yang di-Pertua saya cuma hendak minta adakah Yang Berhormat mencadangkan bahawa Yang Berhormat Sembrong, oleh sebab beliau rapat dengan negara Arab dan dengan adanya hubungan atau *advantage* ini dapat kita sama-sama pihak sini dan pihak sana tidak kira siapa, kita sama-sama mencapai objektif bersama membantu mereka yang sengsara di Israel sekarang.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Terima kasih Yang Berhormat Ayer Hitam dan Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Ada dua atau tiga minit lagi.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Tiga minit lagi. Saya sangat setuju kerana apa? Kita ada tiga negara yang punyai hasil minyak yang sangat-sangat besar, yang sangat lumayan. UAE, Qatar dan juga Saudi. Buat kali pertama dalam sejarah mereka, mereka beri dana kepada UNRWA ini. Maksudnya kita berhadapan dengan peluang keemasan. Saya suka kerana Yang Berhormat Ayer Hitam seolah-olah membaca daripada benak pemikiran saya. Jarang-jarang sekali, selalunya tidak berlaku. Akan tetapi sebenarnya inilah bagus *pre-council*.

Akan tetapi beginilah pada saya, saya benar-benar membawa *appeal* dalam rayuan ini kerana saya fikir kita tidak mampu bergerak sendirian. Kalau kita minta daripada Malaysia sekalipun, rakyat-rakyat kita, dana yang perlu dilunaskan itu sangat besar. *Insyaa-Allah* kalau Malaysia dapat memainkan peranan, bukan pro Saudi, bukan pro Qatar, bukan pro UAE tetapi pro keadilan, pro Palestin. Maka inilah, *[Disampuk]* ya kemanusiaan sejagat. Prinsip keadilan, prinsip kemanusiaan sejagat, bukan soal agama semata-mata.

Akan tetapi atas dasar itulah saya berharap dapat dipanjangkan dan Kementerian Luar Negeri dapat meneruskan usaha di mana kita giatkan bukan sahaja mesej yang jelas dalam bab ini. Ini kerana kita boleh melaungkan mengapa kita benci kezaliman Israel tetapi kalau kita tidak boleh *concretize*, tidak boleh pastikan ada langkah konkrit yang dapat memberi nafas baharu kepada anak-anak Palestin maka pada saya kita tidak melakukan sesuatu yang diharapkan atas kita. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Terima kasih Yang Berhormat Permatang Pauh. Sekarang saya menjemput Yang Berhormat Hulu Langat, sepuluh minit.

2.49 ptg.

Ustaz Haji Hasanuddin bin Mohd Yunus [Hulu Langat]: Baik, *Bismillahir Rahmanir Rahim, Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh* Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Menteri. Tidak ada *timer* kah di sini ya?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Saya jadi *timer*.

Ustaz Haji Hasanuddin bin Mohd Yunus [Hulu Langat]: Oh! Tolong.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: 2.50 petang sampai pukul 3.00 petang.

Ustaz Haji Hasanuddin bin Mohd Yunus [Hulu Langat]: *[Ketawa]* Baik. *Jealous* saya bila Yang Berhormat Ayer Hitam dapat membaca apa yang dibentangkan tadi ya. Pertama sekali saya ingin mengajak sedikit dari segi senario sejarah Palestin ini kerana saya salah seorang daripada yang berada dalam kapal Mavi Marmara yang mana Yang Berhormat Pekan pada 2010 di Parlimen telah membawa usul menyokong penuh dan mengutuk tindakan Israel pada tahun 2010 tersebut.

■1450

Baik, kalau kita tengok sejarah isu ini dulunya dilihat oleh orang-orang Arab sendiri, dia merasakan bahawa isu ini Palestin datang ambil tanah aku, tak ambil tanah dia. Dia jadi isu individu orang Arab. Tetapi kemudiannya dia telah menaik menjadi isu orang Palestin bukan hanya individu lagi. Perkembangannya lagi telah menjadi isu orang Arab tetapi Israel tidak tergugat dengan pendekatan seumpama itu dan kemudiannya dinaikkan menjadi isu orang Islam. Juga Israel tidak rasa tergugat di atas kebiadaban mereka. Apa yang kita sedang usahakan lagi sekarang ini ialah untuk menjadikan isu ini ialah isu kemanusiaan sejagat bukan lagi isu individu, Arab ataupun Islam tetapi ialah isu sejagat.

Bila kapal Mavi Marmara pergi tempoh hari membawa panji-panji kemanusiaan dalamnya ada paderi dan sebagainya, ia telah memberikan satu tekanan yang kuat kepada Israel. Jadi apa yang kita belajar dari situ bahawa kita sebagai rakyat Malaysia adalah sangat penting untuk bergabung seperti yang disebutkan oleh Yang Berhormat Ayer Hitam tadi. Kita kena bergabung tidak kira apa parti politik atas nama rakyat Malaysia dan kalau boleh atas nama Parlimen ini sendiri kita perlu membawa usul ini untuk 10 minit sahaja untuk saya sebenarnya.

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam]: Terima kasih. 30 saat sahaja.

Ustaz Haji Hasanuddin bin Mohd Yunus [Hulu Langat]: Ya, tolong kira.

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam]: Memandangkan ini satu isu yang penting sebab itulah tadi saya minta supaya bukan sekadar sini so, ianya dilihat sebagai satu subordinat *court* dengan izin. Boleh tak Yang Berhormat cadangkan apabila kita bincang di sini dan minta pihak kementerian menanti dan jawab kalau boleh kita gunakan mana-mana kaedah supaya *ministerial statement* boleh dibuat berdasarkan kepada apa yang dibincangkan di *chamber* utama dan selepas itu dianggap sebagai satu ketetapan daripada dua-dua pihak. Ini akan memberi satu signal kepada dunia bahawa kita ini sehati sejiwa. Itu yang saya rasa dari segi statusnya kita jangan nampak sebagai satu perbincangan dalaman macam *pre council*. Ianya lebih elok kalau dibawa dalam *chamber* utama. Apa pandangan Yang Berhormat.

Ustaz Haji Hasanuddin bin Mohd Yunus [Hulu Langat]: Saya sangat menyokong, 10 minit sahaja saya. Sila.

Dr. Azman bin Ismail [Kuala Kedah]: Setengah minit sahaja, setengah minit boleh ya. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Hulu Langat. Saya cuma ingin menambah pandangan saya kalau tadi kita izinkan berbagai pihak di Parlimen di Dewan utama tadi berhujah mungkin lima minit pihak Barisan Nasional dan juga kerajaan, PAS dan BEBAS. Maka kemudian kita keluarkan satu kenyataan berpendirian yang *unanimous* dengan izin saya rasa itu lebih berkesan, lebih baik dan lebih *reflective offer better stand by Malaysia Government*. Terima kasih. *Same people*.

Ustaz Haji Hasanuddin bin Mohd Yunus [Hulu Langat]: Saya sangat gembira apabila kita bersama dengan pembangkang dan pemerintah kemudian daripada Melayu, Cina dan India yang melibatkan diri dalam ini cukup menarik. Tadi saya mengatakan isu tentang kita menukar ia menjadi isu kemanusiaan sejagat bukan isu peribadi, bangsa dan agama. Keduanya iaitu kita telah berjaya. Kerajaan Malaysia, saya ucapkan tahniah kepada Kerajaan Barisan Nasional pada tempoh hari kerana kita telah berjaya bukan hanya sekadar NGO kepada NGO di sana tetapi kita telah berjaya mengangkat ia menjadi GtoG. Kita sendiri sudah ada satu Kedutaan Malaysia di Palestin yang berada di Mesir dan saya percaya Duta Mesir memainkan peranan sebagai Duta Palestin.

Ia adalah merupakan suatu benda yang cukup baik dan kita harapkan dengan adanya seperti itu banyak benda yang boleh kita lakukan seperti projek-projek pembangunan ekonomi, selain daripada sekolah, universiti yang disebutkan tadi pertanian yang begitu baik di cuaca *Mediterranean* yang berada di sana itu cukup subur untuk pertanian sebenarnya. So, patutnya Kerajaan Malaysia telah boleh memikirkan melalui agensi ataupun NGO untuk bawa masuk ke belah Gaza kerana di situ ada kalau kita lakukan kerjasama dengan Kerajaan Mesir banyak benda yang kita boleh lakukan.

Saya ingin menyebutkan dekat sini bahawa telah sampai masanya, khususnya saya ingin mencadangkan untuk memastikan apa yang kita bahaskan ini iaitu Perdana Menteri sendiri selepas diangkat menjadi Perdana Menteri sepatutnya beliau diberi peluang atau dicadangkan untuk bercakap tentang isu Palestin ini lebih rasmi lagi, bukan hanya sekadar pegawai dan sebagainya tetapi beliau sebagai Perdana Menteri. Kita tahu dalam Yayasan Perdana dan sebagainya dia telah bercakap fasal itu tetapi apabila menjadi Perdana Menteri kita sangat mengharapkan beliau boleh bangun untuk bercakap dengan lebih tegas lagi dalam isu ini.

Keduanya, penglibatan NGO-NGO yang ada seperti MyCare, Haluan Palestin, Yayasan Amal daripada PAS saya rasakan sepatutnya kita telah boleh memberikan laluan yang lebih besar, yang lebih mudah untuk mereka kerana aktiviti-aktiviti sokongan kepada masyarakat di Palestin itu akan lebih bermakna selain daripada GtoG tadi tetapi NGO-NGO yang bergerak

bertemu dengan masyarakat dan sebagainya ini sepatutnya diberikan peluang yang lebih lagi daripada apa yang kita telah berikan.

Poin saya yang ketiga iaitu tidak cukup kita hanya ya tadi telah disebutkan tentang PBB Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu nak kah tak nak, kita terpaksa memanfaatkan apa yang ada itu dengan resolusi-resolusi yang telah banyak tetapi mereka tidak ada pelaksanaan terhadap resolusi-resolusi itu. Langkah kita selain daripada mengekalkan sokongan kita melalui PBB, saya ingin mencadangkan supaya Kementerian Luar secara aktif bergerak melalui ASEAN. Ini kerana saya percaya masyarakat di belah Asia Tenggara ini juga di Singapura itu sendiri selain daripada Thailand, Brunei dan sebagainya supaya kita bergerak bersama-sama dengan negara ASEAN seia sekata untuk bercakap pasal isu Palestin ini.

Saya percaya, saya juga pernah terlibat dengan sami-sami yang ada di Thailand, mereka juga bercakap pasal isu Palestin hari ini dan sekiranya negara kita boleh membuka satu forum yang begitu baik untuk membahaskan isu Palestin ini, saya percaya tekanan kepada Kerajaan Israel yang sangat biadab itu akan bertambah dan lebih bermakna daripada kita hanya bercakap pasal resolusi-resolusi dan sebagainya. Tetapi bila melihat masyarakat dunia dan kita Malaysia memimpin dan mencadangkan kepada ASEAN, saya rasa dia lebih bermakna dan lebih berkesan. Sekian terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Terima kasih Yang Berhormat Hulu Langat. Saya persilakan Yang Berhormat Parit untuk membahas.

2.57 ptg.

Dato' Mohd Nizar bin Haji Zakaria [Parit]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Bismillahir Rahmanir Rahim*, yang pertama saya juga bersetuju sebagaimana yang disebut oleh Yang Berhormat Permatang Pauh dan Yang Berhormat Hulu Langat sebentar tadi bahawa isu Palestin ini memang begitu lama diberikan hujahan-hujahan dan sebagainya dan Yang Berhormat Hulu Langat ada pengalaman menaiki kapal Mavi Marmara dan saya juga adalah salah seorang daripada salah satu daripada misi keamanan, menyampaikan bantuan melalui Rachel Corrie dan masuk penjara di Israel. Saya duduk di penjara Israel dan kita berbuat demikian kerana kita memikirkan bagaimana atas nama manusia, atas nama modal insan, atas nama hak asasi manusia khususnya rakyat Palestin khususnya di Gaza yang ditindas oleh rejim Zionis Yahudi yang kalau kita lihat mereka juga berkeinginan seumpama rakyat-rakyat yang ada di dalam negara-negara di dunia.

Sudah pasti mereka menginginkan sesuatu yang baik, mereka menginginkan perkara-perkara yang boleh untuk membawa bentuk-bentuk kemakmuran dan juga hatta untuk

meningkatkan legasi sesebuah negara. Satu perkara yang cukup jelas yang dapat kita lihat bagaimana Israel contohnya rejim Zionis Israel yang telah pun memberikan bentuk tekanan, kekejaman yang begitu dahsyat kepada rakyat Palestin khususnya di Gaza. Jadi dalam kesempatan yang sedemikian rupa walaupun bantuan-bantuan yang telah pun dinyatakan sebentar tadi akan disalurkan, akan diberikan namun ada perkara-perkara yang boleh untuk kita secara tegas khususnya dalam bentuk penentangan-penentangan dalam bentuk sejagat, peranan-peranan khususnya kerajaan kita.

Kalau dulu Kerajaan Barisan Nasional senantiasa konsisten dan kita berharap kerajaan yang ada pada hari ini secara tegas, secara lantang, secara nyata untuk memberikan bentuk-bentuk pendirian sebagai hak asasi manusia khususnya di dalam kapasiti rakyat yang berada di Palestin. Contohnya saya melihat contohnya di Palestin, di Gaza bagaimana isu pendidikan. Kalau negara-negara di dunia termasuk di dalam negara kita bagaimana kita hendak memberikan fokus jinjang-jinjang pendidikan. Ini kerana melalui pendidikan inilah sebenarnya mampu untuk membawa perubahan. Bukan hanya di dalam konteks negara kita tetapi keseluruhan negara-negara di dunia. Ini kerana sudah pasti di mana-mana negara-negara sekali pun akan cuba untuk membawa imej dalam bentuk kedaulatan negara untuk memakmurkan dan ianya akan memberi kesan yang cukup baik.

Justeru itu di peringkat Palestin di Palestin di Gaza mereka juga memerlukan perkara-perkara yang sedemikian rupa.

■1500

Pada masa yang sama saya yakin dan percaya, apa saja bantuan yang hendak disampaikan ke Gaza contohnya Yang Berhormat tahu sudah pasti akan disekat, akan pasti akan dihalang dan kita perlu untuk memberikan tekanan secara jitu bagaimana kita hendak membangunkan secara bentuk solidariti kita. Apatah lagi rakyat Malaysia dalam bentuk kemajmukan masyarakat kerana kita menginginkan perkara-perkara yang saya sebut awal tadi kebaikan yang akan nantinya akan dirasai. Contohnya melalui platform-platform PBB, OIC, disebut negara ASEAN yang perlu untuk kita mempunyai kekuatan, kebersamaan kepada kita untuk memperjuangkan.

Bukan atas dasar sebagai umat Islam semata-mata tetapi atas nama manusia itu sendiri. Sebab Allah sebut dalam Al-Quran [*Membaca sepotong ayat Al-Quran*], "*Sesungguhnya kami jadikan, kami ciptakan manusia itu sebaik-baik kejadian*" dan kesan yang akan dapat dirasai apabila manusia, apabila insan ataupun setiap daripada kita yang ditakdirkan berada di mana-mana negara. Di negara kita Malaysia, di Palestin, di mana-mana negara di dunia, sudah pasti ada nilai kebersamaan yang hendak kita bangunkan secara bersama.

Namun, Israel sudah pasti ada dukungan-dukkungan tertentu daripada Amerika contohnya, negara-negara Eropah yang memberikan sokongan kepada mereka untuk membantai, untuk memberikan sekatan, apatah lagi perkara-perkara yang boleh seperti saya katakan tadi contohnya disebut oleh Yang Berhormat Permatang Pauh tadi melalui pengiktirafan di Parlimen Israel contohnya, mereka telah pun meletakkan bahawa Baitulmaqdis contohnya, sebuah ibu negara dan sebagainya yang akan memberikan kesan yang cukup buruk sebenarnya, kerana akan berlakulah perasaan kebencian dan sebagainya, akan berlakulah kata orang kontra antara umat Islam yang lain-lain dan sebagainya dan ini boleh menjejaskan keamanan sedangkan kita merupakan sebagai khalifah.

Justeru itu saya mengharapkan, bagi pihak pembangkang mengharapkan kepada pihak kerajaan secara konsisten, secara bersungguh-sungguh berani dan lantang untuk berhadapan dengan apa juga keadaan sekalipun. Saya yakin dan percaya bukan sekadar bangsa Melayu, umat Islam, bangsa-bangsa yang ada di dalam negara kita ini sebenarnya juga celik dalam keadaan-keadaan yang sedemikian rupa dan kita boleh untuk dijadikan *role model* yang terbaik kepada negara-negara luar, apatah lagi petunjuk yang jelas kepada Israel bahawa kekejaman yang dilakukan oleh mereka itu boleh merosakkan hakikat kedudukan manusia yang berada di Palestin itu sendiri.

Jadi, harapan kami secara umumnya dan juga saya bersetuju pandangan-pandangan yang tegas yang perlu dilakukan oleh Perdana Menteri untuk membawa pandangan-pandangan kita secara jelas atas nama rakyat Malaysia dalam bentuk kebersamaan, dalam bentuk solidariti bagi memastikan rakyat Palestin, Gaza khususnya mereka juga akan diberikan tempat, akan diberikan ruang dan peluang untuk membangunkan negara mereka itu sendiri dan kedaulatan-kedaulatan ini perlu untuk kita jaga. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Terima kasih Yang Berhormat Parit. Sekarang saya persilakan Yang Berhormat Sik.

3.04 ptg.

Tuan Ahmad Tarmizi bin Sulaiman [Sik]: *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Permatang Pauh yang membawa usul. Terima kasih semua Ahli-ahli Yang Berhormat. Hari ini saya mewakili PAS bersetuju di atas usul yang telah dibawa sebagai suatu mesej yang sangat penting kepada nilai persaudaraan dan perkongsian kesedihan, kepiluan yang sedang melanda umat penduduk di Palestin.

Dalam tempoh sejak 30 Mei yang lalu, 140 orang telah terbunuh dan lebih 60 ribu yang telah tercedera sehingga hari ini selepas pihak tentera Israel dengan rambang, dengan secara terbuka menyerang penduduk-penduduk di Gaza ketika mereka sedang berada di sempadan Ghaza dan negara haram Israel itu dalam mereka menuntut kempen bahawa tanah Palestin itu adalah tanah mereka yang disebut sebagai *the Land Day* dalam kempen mereka *Palestine right of written*.

Iaitulah bagaimana rakyat Palestin dinafikan hak di atas penindasan dasar Apartheid yang dilakukan rejim Israel. Pada hari ini saya ingin mencadangkan beberapa langkah yang tegas, yang perlu dibuat oleh kita atas nama kerajaan dan rakyat Malaysia iaitulah bahawa kita mengisytiharkan secara terbuka Israel adalah negara Apartheid yang perlu dikutuk segala langkah yang mereka lakukan selepas mereka meluluskan satu rang undang-undang di *Knesset* Israel beberapa hari yang lepas, Rang Undang-undang Ketuanan Yahudi dan mereka mengisytiharkan Baitulmaqdis sebagai negara haram Israel.

Sudah pastilah kita yang sudah pun bergerak sekian lama menyokong penderitaan rakyat Palestin ini, mengingatkan kembali apa yang telah disebut pada tahun 20 Disember 1940, Yosef Oweitz, Pengarah Tanah dan Tabung Nasional Yahudi di kalangan kita perlu jelas bahawa tidak ada ruang hidup bersama antara Yahudi dan Arab. Apabila kaum Arab dapat dikeluarkan tanah ini akan terbuka untuk kita. Tidak ada ruang kompromi membeli tanah, tidak akan berjaya mewujudkan sebuah negara. Hanya satu cara sahaja iaitu memindahkan orang Arab ke negara jiran.

Jangan ada seorang suku kaum dan penduduk Arab yang terbaki. Hanya dengan sahaja berjuta Yahudi dapat dimasukkan ke bumi Palestin. Tidak ada cara lain. Ini satu kenyataan sejarah yang sangat besar kesannya kepada konflik yang sedang berlaku di seluruh dunia hari ini. Maka sudah pastilah apa yang kita tegaskan di sini ialah untuk kita melindungi lebih 4 juta pelarian-pelarian Palestin sekarang yang sedang berada di negara-negara luar, di negara jiran Palestin. Maka saya mencadangkan beberapa langkah yang lebih konkrit kepada Kerajaan Malaysia iaitu:

- (i) kita melalui perhubungan dan wakil tetap di Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu perlu menyeru seluruh masyarakat dunia, masyarakat sivil merangkumi seluruh organisasi agama, organisasi masyarakat, memperakui secara formal segala penemuan dalam Laporan Apartheid Israel ini bahawa apa yang dilakukan oleh Israel ke atas warga Palestin ini adalah jenayah Apartheid yang perlu dikutuk sekeras-kerasnya;

- (ii) saya mencadangkan semua faktor yang disenarai di atas mengambil langkah yang perlu, sesuai dengan obligasi legal seperti yang diperuntukkan dalam Konvensyen Apartheid iaitulah semua, oleh semua negara walaupun ada yang tidak menentang konvensyen tersebut, boleh mengambil langkah undang-undang terhadap negara Israel;
- (iii) saya mencadangkan supaya Kerajaan Malaysia perlu mengisytiharkan sokongan dan perakuan khas terhadap laporan yang disebut laporan seperti yang dikeluarkan oleh amalan Israel terhadap warga Palestin dan persoalan dasar Apartheid oleh Suruhanjaya Ekonomi dan Sosial PBB untuk Asia Barat (ESCWA) yang telah mengesahkan tanpa ragu bahawa Israel telah melakukan jenayah Apartheid dan kita mengesyorkan supaya Malaysia menerima laporan ini dengan sejelasnya;

■1510

- (iv) saya mencadangkan bahawa kita mengambil inisiatif melalui perhubungan serantau, melalui jaringan Parlimen-parlimen negara ASEAN supaya kita menyatakan penyertaan bersama khususnya negara-negara jiran kita ini bahawa kita sangat jelas menentang dasar Apartheid di Israel; dan
- (v) saya mencadangkan supaya Kerajaan Malaysia dengan pelbagai fungsi, melalui pelbagai kementerian terus menggerakkan kempen masyarakat sivil untuk melancarkan kempen boikot ataupun Kempen *Boycott, Divestment, and Sanctions* (BDS) terhadap negara Israel secara berterusan, sama ada apa saja produk atau barangan yang ada hubung kait langsung dengan Israel termasuklah kita menjemput mana-mana kumpulan muzik yang sudah jelas ada sokongan jelas kumpulan ini termasuk cadangan daripada Yang Berhormat Permatang Pauh.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Saya nak celah sedikit.

Tuan Ahmad Tarmizi bin Sulaiman [Sik]: Ya.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Saya celah sedikit.

Tuan Ahmad Tarmizi bin Sulaiman [Sik]: Ya, sila.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Terima kasih Yang Berhormat Sik, saya memang benar-benar menghargai usaha untuk menumpukan perbahasan terhadap isu

Palestin. Tapi saya ingin melahirkan kekecewaan saya lah kalau medan ini diguna pakai sedangkan boleh saja Yang Berhormat berhubung dan berbual dengan saya.

Sudah saya tekankan kepada semua bahawa isu ini bukanlah soal berkait dengan surat terbuka. Tidak ada penerusan apa-apa bidang ataupun usaha untuk membawa sesiapa sudah selepas ini. Jadi saya berharap kalau boleh Yang Berhormat, tumpukan kepada isu utama ini kerana saya tidak mahu langsung terpalit dalam sebarang usaha PAS mempolitikkan dan mengguna medan ini untuk menyerang saya, dalam isu yang sepatutnya diutamakan bagi membantu kemanusiaan rakyat Palestin, terima kasih.

Tuan Ahmad Tarmizi bin Sulaiman [Sik]: Terima kasih Yang Berhormat Permatang Pauh. Saya mengucapkan tahniah jika hari ini dengan jelas Yang Berhormat Permatang Pauh tidak terlibat secara langsung untuk kita menjemput pihak-pihak yang sangat mereka ini menyokong Israel. Baik yang seterusnya, cadangan saya kita dah tadi disebut oleh Yang Berhormat Ayer Hitam dan daripada Yang Berhormat Hulu Langat berkaitan dengan usaha yang secara segera menghantar bantuan kemanusiaan ke Semenanjung Gaza.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Yang Berhormat ada satu minit lagi.

Tuan Ahmad Tarmizi bin Sulaiman [Sik]: Ya, baik saya gulung. Sudah jelas apa yang sedang berlaku di Semenanjung Gaza sekarang ini kemuncak kepada krisis kemanusiaan yang sangat parah dan yang paling kritikalnya ialah pihak Israel menutup segala ruang untuk pihak antarabangsa menghantar bantuan, termasuklah mereka telah mengarahkan Kerajaan Mesir menutup pintu laluan sempadan Rafah untuk konvoi-konvoi kemanusiaan termasuk daripada *United Nation* untuk menghantar bantuan ke Semenanjung Gaza.

Jadi, saya mencadangkan supaya kita atas nama Kerajaan Malaysia, membuat desakan kepada Kerajaan Mesir membuka ruang pintu sempadan Rafah untuk kita menghantar bantuan kemanusiaan, sama ada barangan keperluan untuk kanak-kanak, untuk bayi, untuk wanita yang sedang menderita di sana dan yang terakhir saya mencadangkan jika ada kekuatan di pihak kita di Parlimen Malaysia supaya kita mengadakan Delegasi Parlimen Malaysia untuk masuk ke Semenanjung Gaza untuk sekian kalinya, yang ketika saya juga menyoroti bukan sejarah tetapi catatan hidup saya bersama dengan Tuan Yang di-Pertua sendiri telah masuk ke Gaza pada bulan Ramadan tahun 2011 yang lalu dan sudah pasti juga usaha ini boleh kita teruskan dan saya menjemput Yang Berhormat Ayer Hitam mungkin boleh bersama dengan kita, Yang Berhormat Permatang Pauh sudah pasti sangat teruja untuk juga masuk ke sana atas mesej kemanusiaan yang dibawa oleh Malaysia. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Terima kasih, kita telah mendengar tiga Ahli Parlimen berbahas dan sekarang Ahli-ahli Yang Berhormat, saya menjemput Yang Berhormat Menteri Luar Negeri untuk menjawab.

3.15 ptg.

Timbalan Menteri Luar Negeri [Dato' Haji Marzuki bin Yahya]: *Bismilahir Rahmanir Rahim.* Tuan Yang di-Pertua, isu Palestin merupakan satu isu yang sentiasa dekat di hati dan di dalam perhatian Malaysia. Dasar Luar Malaysia berhubung isu Palestin sentiasa konsisten dan selari dengan resolusi-resolusi yang sepakat dicapai sama ada di Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu mahupun di Pertubuhan Kerjasama Islam (OIC). Lanjutan daripada tindakan Parlimen Israel mengetepikan hak bangsa Arab dan menetapkan hak mutlak bangsa Yahudi ke atas penentuan nasib negara melalui kelulusan undang-undang, mengiktiraf tanah yang diduduki sebagai negara bangsa kaum Yahudi dengan izin, *Israel State Law*.

Malaysia bersama negara-negara Pertubuhan Kerjasama Islam (OIC) yang lain telah mengutuk sekeras-kerasnya tindakan Israel meluluskan undang-undang tersebut. Malaysia akan sentiasa terus menerus memainkan peranan aktif dalam usaha untuk mencari penyelesaian yang adil dan berkekalan kepada konflik Palestin dan Israel khususnya ke arah mewujudkan sebuah negara Palestin yang berdaulat dan merdeka.

Tuan Yang di-Pertua, selain itu usaha yang terbaru bagi mencari penyelesaian ke atas isu-isu ini adalah melalui peranan aktif Malaysia semasa Sidang Kemuncak Tergempar OIC Ketujuh mengenai Palestin yang diadakan di Istanbul, Turki pada 18 Mei 2018. Pada akhir Sidang Kemuncak Tergempar OIC ini, Malaysia bersama-sama negara anggota OIC yang lain telah bersetuju untuk menerima pakai kenyataan akhir Sidang Kemuncak Tergempar OIC ini, di mana negara-negara anggota OIC telah sebulat suara mengutuk dan menentang sekeras-kerasnya tindakan kejam tentera rejim Israel ke atas rakyat Palestin.

Kenyataan akhir tersebut juga menggesa Majlis Keselamatan PBB untuk menegakkan undang-undang antarabangsa bagi memastikan akauntabiliti ke atas jenayah yang dilakukan oleh Israel. Sidang kemuncak ini juga bersetuju agar mana-mana negara yang memohon sokongan untuk calon atau pencalonan ke mana-mana badan antarabangsa.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Celahan sikit Yang Berhormat.

Dato' Haji Marzuki bin Yahya: Ya.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Celahan sedikit, kalau boleh.

Dato' Haji Marzuki bin Yahya: Ya.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin tekankan dalam pertemuan tersebut saya dihubungi oleh Duta Turki yang mahu mendapatkan wakil sebenarnya daripada Kerajaan Malaysia ketika itu, tapi kerana pasca pilihan raya, kita ataupun keputusan pilihan raya, kita tidak sempat menghantar seseorang yang dikira figura yang lebih tinggi daripada Duta Malaysia ke Turki.

Jadi, mohon kalau boleh diperincikan sedikit apakah langkah susulan yang boleh dibuatkan oleh Malaysia memandangkan kita tidak mampu untuk menghantar ketika itu, belum dibentuk Kabinet lagi ya. Wakil yang agak berketerampilan di sidang yang diadakan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Baik terima kasih.

Dato' Haji Marzuki bin Yahya: Jadi, di sidang kemuncak ini juga, saya teruskan Yang Berhormat ya. Sidang kemuncak ini juga bersetuju agar mana-mana negara yang memohon sokongan untuk calon pencalonan ke mana-mana badan antarabangsa daripada negara-negara OIC perlu ditapis dan diteliti dasar negara berkenaan mengenai isu Palestin.

Selain itu juga mesyuarat memohon agar negara-negara anggota OIC dapat mengenakan sekatan ekonomi ke atas negara-negara dan entiti-entiti yang menyokong tindakan Israel yang telah menetapkan Baitulmaqdis sebagai ibu negara Israel. Di samping itu juga, pemimpin-pemimpin OIC pada sidang kemuncak ini terus menegaskan kepentingan *United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East* (UNRWA), dalam menyediakan perkhidmatan asas kepada 5.3 juta rakyat Palestin. Mereka menyeru supaya negara-negara OIC meningkatkan bantuan kepada UNRWA yang kini mengalami kekangan kewangan yang serius.

■1520

Malaysia telah menaja dan menyokong resolusi mengenai perlindungan orang awam Palestin pada Sesi Khas Tergempar Perhimpunan Agung PBB pada 13 Jun 2018 di New York. Resolusi berkenaan telah diluluskan dengan 120 undi menyokong dan lapan menolak. Resolusi berkenaan mengutuk serangan keganasan ke atas orang-orang awam oleh Israel terutamanya di Semenanjung Gaza dan menggesa perlindungan ke atas orang awam Palestin seperti yang termaktub di bawah undang-undang antarabangsa.

Semasa menjadi ahli tidak tetap Majlis Keselamatan PBB bagi penggal 2015-2016, Malaysia sentiasa lantang mengetengahkan pendiriannya menyokong aspirasi rakyat Palestin untuk mewujudkan sebuah negara Palestin yang merdeka dan berdaulat. Walaupun tempoh Malaysia sebagai ahli tidak tetap Majlis Keselamatan PBB telah berakhir pada 31 Disember 2016, Malaysia akan terus menyeru melalui penyertaan di dalam debat terbuka...

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong: *[Bangun]*

Dato' Haji Marzuki bin Yahya: ...Mengenai isu Timur Tengah yang diadakan pada setiap bulan agar Majlis Keselamatan PBB memainkan peranan lebih aktif dan melaksanakan tanggungjawab sebagai mana termaktub di dalam Piagam PBB bagi mencapai...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Yang Berhormat, ada celahan. Yang Berhormat Ayer Hitam.

Dato' Haji Marzuki bin Yahya: Ya, ya.

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong: Minta penjelasan Yang Berhormat Menteri. Saya tertarik dengan apa yang Yang Berhormat– Yang Berhormat boleh relaks. Saya tertarik dengan penjelasan yang dibuat oleh Yang Berhormat Menteri. Itu berkisarkan kepada apa juga yang telah diluluskan di PBB. Apa yang berlaku adalah selepas resolusi tersebut. Saya nampak ini adalah satu undang-undang dasar yang *oppressive* dan *racist*. Jadi saya hendak tanya secara spesifik, apakah tindakan secara langsung yang akan diambil oleh kementerian memandangkan ia bersifat *oppressive* dan juga *racist*? Sebagai contoh, kita lihat ini adalah satu undang-undang diluluskan dengan *simple majority*, 62 lawan dengan 25. Bermakna hanya ada perbezaan tujuh undi. Sudah nampak ada peluang untuk kita meraih sokongan daripada golongan *law makers* dalam negara itu. Itu pertama.

Kedua, kita juga lihat kedudukan bahasa Arab telah diperlekehkan. Daripada jadikan Hebrew sebagai bahasa rasmi dan dia sekarang sudah *downgrade* bahasa Arab itu sebagai bahasa yang kedua, yang tidak berapa penting. Jadi soalan saya, apakah tindakan oleh kementerian dan strategi kementerian untuk berdepan dengan situasi yang saya sebutkan tadi bukan sahaja kita tunggu setiap kali kalau PBB bermesyuarat. Resolusi tetap resolusi. Tidak buat, tetap tidak buat. Jadi, apa pandangan Yang Berhormat dan pihak kita, apa yang boleh kita lakukan sama ada pihak sana, pihak sini, sama-sama kita lakukan sesuatu demi atas perikemanusiaan. Terima kasih.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Sedikit Yang Berhormat, kalau boleh Tuan Yang di-Pertua. Pendek sahaja, susulan...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Ini bukan sesi soal jawab atau perbahasan, ini adalah jawapan.

Dato' Haji Marzuki bin Yahya: Ini jawapan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Akan tetapi saya bagi beberapa...

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Dua saat sahaja, tidak banyak.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Ya.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh]: Minta maaf Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri. Hanya saya ingin tekankan, saya dimaklumkan oleh mantan Timbalan Menteri Luar Negeri bahawa Kerajaan Malaysia telah menulis sebenarnya kepada 55 Ahli Parlimen Israel yang tidak bersetuju dengan usul tersebut. Maksudnya, kita mungkin boleh melakukan tindakan susulan pasca daripada tindakan kerajaan dan kementerian sebelum ini. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Ya. Teruskan Yang Berhormat.

Dato' Haji Marzuki bin Yahya: Terima kasih Yang Berhormat Ayer Hitam dan juga Yang Berhormat Permatang Pauh. Jadi, saya teruskan dengan jawapan saya iaitu walaupun tempoh Malaysia sebagai ahli tidak tetap Majlis Keselamatan PBB telah berakhir pada 31 Disember 2016, Malaysia akan terus menyeru melalui penyertaan di dalam debat terbuka mengenai isu Timur Tengah yang diadakan pada setiap bulan agar Majlis Keselamatan PBB memainkan peranan lebih aktif dan melaksanakan tanggungjawab sebagaimana termaktub di dalam Piagam PBB bagi mencari penyelesaian konflik berkekalan di mana sebuah negara Palestin wujud bersama-sama Israel dalam keadaan aman dan damai.

Malaysia juga akan terus berusaha menyeru dan mencari penyelesaian yang adil dan saksama terhadap isu Palestin melalui keahlian dalam *Committee on the Exercise of the Inalienable Rights of the Palestinian People* (CEIRPP) dan *Special Committee to Investigate Israeli Practices Affecting the Human Rights of the Palestinian People and other Arabs of the Occupied Territories* (SCIIP) di bawah Jawatankuasa Keempat PBB, serta menyokong kerjasama *United Nations Relief and Works Agency for Palestinian Refugees in the Near East* (UNRWA).

Malaysia merupakan negara demokrasi dan mematuhi kedaulatan undang-undang serta menghormati hak asasi manusia. Dalam hal ini, Malaysia menyokong penuh penyelesaian yang adil dan menyeluruh bagi isu Palestin dan Israel dengan penubuhan dua negara (*two-state solution*) yang wujud secara sebelah menyebelah dengan aman berdasarkan kepada sempadan sebelum 1967 dengan Baitulmaqdis sebagai ibu negara Palestin. Selain itu juga, selari dengan Piagam OIC, Malaysia menyokong penuh usaha-usaha rakyat Palestin untuk mendapatkan hak kewarganegaraan serta hak untuk *self-determination*.

Seperti Yang Berhormat sedia maklum, Malaysia telah menentang sekeras-kerasnya keputusan Amerika Syarikat mengiktiraf Baitulmaqdis sebagai ibu negara Israel dan pembukaan Kedutaan Besar Amerika Syarikat di Baitulmaqdis. Malaysia juga menentang mana-mana negara yang turut mengambil keputusan yang sama. Malaysia berpandangan bahawa tindakan ini tidak

akan membantu Palestin dan Israel dalam mencapai keputusan penubuhan dua negara yang telah diputuskan di peringkat PBB. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masa sudah cukup dalam perbahasan di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) dan yang demikian, saya tutup perbahasan ini.

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong: Tuan Yang di-Pertua, sebelum kita masuk, tadi yang agenda pertama dan selepas ditutup, adakah perlu *just to hear* sahaja ataupun selepas itu kalau di sana, biasanya kita akan buat satu ketetapan. Jadi saya kurang pasti sebab dalam Kamar Khas, sama ada setakat bertanya serta jawab sahaja dan apakah tindakan susulan daripada itu. Kita tidak berapa tahu.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Peraturan Mesyuarat 18(1), untuk merundingkan sahaja dalam kamar ini.

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah apa yang kita bincangkan ini, cari satu kaedah supaya macam *ministerial statement* supaya kita *endorse* di situ. Kalau tidak, kita hanya bertukar pandangan sahaja. Jadi kalau boleh, jadikannya sebagai satu. Saya ingat kita pernah panggil satu perjumpaan untuk dua hari khas untuk Palestin dan kita buat satu suara sahaja untuk kita sampaikan. Itu lebih menguatkan dan memperkasa Parlimen kita. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Baik, terima kasih. Kita ambil maklum.

UCAPAN DI BAWAH USUL **BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)**

Pembangunan dan Konsep Bandar Pintar (Smart City)

3.29 ptg.

Tuan Khoo Poay Tiong [Kota Melaka]: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengutarakan suatu isu yang berkaitan dengan pembangunan dan konsep Bandar Pintar ataupun yang lebih dikenali sebagai *Smart City*. Sebagai permulaan, konsep *Smart City* merujuk kepada penggunaan teknologi informasi dan komunikasi (ICT) dalam sistem pentadbiran, perniagaan, perkhidmatan dan sebagainya. Ia bertujuan untuk meningkatkan kemampanan (*sustainability*), kecekapan perkhidmatan dan kualiti hidup di kawasan-kawasan bandar. Sebagai contoh, sebuah bandar

pintar akan menggunakan teknologi ICT untuk membantu dalam mengurangkan kesesakan lalu lintas dan menyampaikan sistem perkhidmatan bas yang efisien.

Menurut kajian McKinsey & Company, bandar-bandar di Asia Tenggara iaitu ASEAN mempunyai potensi tinggi untuk dijadikan *Smart City*.

■1530

Pelaksanaan tersebut akan memperbaiki kualiti hidup bandar di ASEAN dan mendatangkan pelbagai impak yang positif seperti berikut:

- (i) pengurangan 270,000 kiloton gas rumah hijau;
- (ii) mewujudkan 1.2 juta hingga 1.5 juta pekerjaan baharu;
- (iii) penjimatan USD9 bilion hingga USD16 bilion dalam kos hidup setahun;
- (iv) mengurangkan kemalangan jalan raya; dan
- (v) meningkatkan kualiti kesihatan.

Pada pendapat saya *Smart City* amat diperlukan di Malaysia kerana ia membantu menyelesaikan masalah-masalah yang sedang dan bakal dihadapi oleh bandar-bandar. Pihak Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (United Nations) telah menganggarkan bahawa 77.2 peratus populasi di Malaysia akan tinggal di kawasan bandar menjelang tahun 2020. Angka ini akan meningkat kepada 87.3 peratus menjelang tahun 2050. Di Malaysia pembangunan *Smart City* telah mula diterajui di beberapa negeri seperti Selangor dan Melaka. Khususnya untuk Melaka, kerajaan negeri yang baharu telah menetapkan *Smart City* sebagai salah satu teras pembangunan negeri selaras dengan visi Melaka Berwibawa, Pintar, Hijau, Bersih.

Walau bagaimanapun saya mendapati bahawa tiada rangka ataupun *framework* yang menyeluruh di peringkat Kerajaan Persekutuan untuk menyelaraskan dan menyokong dasar pembangunan *Smart City* di negeri-negeri seperti Melaka dan Selangor. Rangka tersebut adalah penting untuk memastikan terdapat penyelarasan di peringkat Persekutuan dan negeri. Sebagai contoh, penyelarasan diperlukan kerana pembangunan *Smart City* berkait rapat dengan pembangunan infrastruktur dan visi Kerajaan Persekutuan untuk membangunkan teknologi dan tenaga hijau.

Maka dengan ini, saya memohon supaya pihak kementerian yang pertama memberi penjelasan mengenai visi dan pendapat mengenai konsep *Smart City*. Kedua, mengkaji dan membentuk sebuah rangka pembangunan *Smart City* di peringkat nasional dan yang ketiga memberi penjelasan tentang bentuk sokongan atau kerjasama yang boleh dibuat bersama oleh Kerajaan Persekutuan dan kerajaan negeri dalam pembangunan *Smart City* dalam jangka masa pendek dan juga jangka masa panjang. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Terima kasih Yang Berhormat Kota Melaka. Saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan untuk menjawab. Silakan.

3.33 ptg.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Dato' Raja Kamarul Bahrin Shah bin Raja Ahmad]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Assalammualaikum warahmatullahi wabarakatuh* dan salam sejahtera. Bandar Pintar merupakan satu pendekatan dalam pengurusan bandar yang menyediakan penyelesaian bagi menangani isu perbandaran dan menambah baik kualiti hidup produk dengan memanfaatkan teknologi ICT. Antara lain Bandar Pintar juga mengadaptasikan penggunaan informasi, komunikasi dan teknologi digital untuk menangani cabaran perbandaran dan meningkatkan kecekapan penggunaan bandar, kualiti hidup, kemapanan dan keselamatan bandar.

Dengan adanya inisiatif Bandar Pintar ini yang terdiri daripada pelbagai komponen pintar secara langsung dapat mengeksploitasikan penggunaan sumber baharu untuk melaksanakan pengurusan tenaga yang lebih lestari. Sekali gus ini menggalakkan penambahbaikan terhadap infrastruktur, pelaburan hijau, pengurangan trafik bandar dan penyelesaian kesesakan jalan raya. Terdapat tujuh komponen Bandar Pintar yang telah dikenal pasti iaitu komponen *Smart People* akan menjadi matlamat utama bandar pintar. Manakala *Smart Governance*, *Smart Infrastructure* dan *Smart Mobility* dengan izin, akan menjadi pemangkin kritikal untuk rangka kerja bandar pintar secara keseluruhan.

Tuan Yang di-Pertua *Smart Economy* juga, *Smart Environment* dan *Smart Living* pula akan menjadi tunjang sokongan untuk merealisasikan Bandar Pintar di samping menggunakan asas ICT bagi seluruh pelaksanaan dan pengurusan setiap komponen Bandar Pintar. Konsep Bandar Pintar atau Smart City Malaysia merupakan salah satu inisiatif penting yang di abstrak daripada pelbagai dasar dan polisi negara sedia ada bagi menyelesaikan pelbagai isu seperti pencemaran alam sekitar, serakan bandar atau *urban sprawl*, kesesakan jalan raya dan perkhidmatan bandar yang tidak memuaskan.

Cabaran perbandaran utama masa hadapan adalah jangkaan peningkatan penduduk bandar daripada 74.3 peratus pada tahun 2015 kepada 79.6 peratus pada tahun 2025. Rancangan Fizikal Negara Ke-3 (RFN3) pula telah menyasarkan kadar perbandaran tidak melebihi 85 peratus menjelang tahun 2040. Umumnya tiada definisi yang khusus berkenaan Bandar Pintar, walau bagaimanapun konsep Bandar Pintar itu mempunyai tiga elemen iaitu:

- (i) adaptasi dan penggunaan maklumat komunikasi dan teknologi digital untuk menangani cabaran-cabaran perbandaran untuk meningkatkan pengurusan bandar serta meningkatkan kualiti kehidupan yang mampan, cekap atau efisien dan selamat;
- (ii) meningkatkan aktiviti ekonomi dan perniagaan; dan
- (iii) penglibatan awam yang berterusan dan juga inovasi bandar.

Dalam konteks Malaysia, definisi Bandar Pintar adalah bandar yang menggunakan teknologi maklumat dan komunikasi ICT dan kemajuan teknologi untuk menangani isu-isu bandar dan meningkatkan tahap kehidupan, pertumbuhan ekonomi, kemampanan alam sekitar dan pengurusan bandar yang lebih efisien. Tentang kerangka Bandar Pintar di peringkat nasional, KPKT melalui PLANMalaysia atau melalui Jabatan Perancangan Bandar dan Desa telah diberi peranan sebagai peneraju pelaksanaan Bandar Pintar di Malaysia. Ini adalah selaras dengan peranan KPKT yang bertanggungjawab dalam aspek perancangan, pembangunan dan pengurusan bandar di Malaysia.

Pada keseluruhannya konsep Bandar Pintar di Malaysia dirancang seiring dengan strategi dan teras Rancangan Malaysia Kesebelas, hala tuju strategi Rancangan Fizikal Negara Ke-3, Dasar Perbandaran Negara Ke-2 serta Dasar dan Deklarasi Global seperti *Sustainable Development Goals* (DSG's) dan *New Urban Agenda* (NUA).

Tambahan lagi Tuan Yang di-Pertua, pembangunan Bandar Pintar telah dilaksanakan di pelbagai negara contohnya *Mobypark* dan *Smart Lighting* di Amsterdam, *Bus Network System* atau *Bicycle Sharing System and Smart Traffic Light* di Barcelona dan pelaksanaan *Automated Waste Management System* Songdo, Korea Selatan. Di Malaysia pula inisiatif Bandar Pintar telah dilaksanakan antaranya *Safety and Security*, *Digital Signage*, *Energy Facility Management*, *Smart Mobility*, *Citizen Portal* dan *Smart Information* di Medini Iskandar Malaysia, di Johor manakala inisiatif teknologi hijau di Melaka serta sistem bas perantara, *Flexi Parking* di Majlis Perbandaran Sepang dan Cyberjaya, *Low Carbon City* di negeri Selangor.

Inisiatif ini akan memberi impak kepada pelaksanaan Bandar Pintar oleh bandar-bandar lain yang berkemungkinan akan dibangunkan mengikut acuan model bandar masing-masing. Selaras dengan itu KPKT melalui PLANMalaysia mengambil inisiatif menjalankan kajian Bandar Pintar bermula April 2018 dan dijangka siap pada akhir November 2018. Kajian ini akan mengandungi konsep dan ciri-ciri Bandar Pintar di Malaysia antaranya adalah konsep Bandar Pintar meliputi *Smart Living*, *Smart Governance*, *Smart Economy*, *Smart Environment*, *Smart People*, *Smart Mobility* dan keperluan *Smart Gender* diambil kira dalam setiap komponen Bandar Pintar.

■1540

Penerangan juga diberi tentang mengenai pelan dasar, strategi dan tindakan pelaksanaan bandar pintar secara menyeluruh, terperinci dan inklusif. Menerangkan mekanisme pelaksanaan dan pemantauan supaya semua cadangan dilaksanakan secara teratur dan mengikut kepentingan. Akhir sekali menggariskan indikator dan kriteria sebagai asas pelaksanaan komponen bandar pintar berdasarkan piawaian yang ditetapkan di peringkat nasional dan juga antarabangsa. Pelaksanaan kerangka bandar pintar ini akan memberi impak seperti berikut. Memenuhi hala tuju negara untuk menjadikan bandar-bandar di Malaysia ini berdaya saing bersesuaian dengan keperluan kewujudan bandar melalui agenda nasional dan antarabangsa seperti *sustainable development goal and new urban network*.

Bentuk sokongan atau kerjasama yang boleh dibuat oleh Kerajaan Persekutuan dan kerajaan negeri dalam pembangunan *Smart City* bagi jangka masa pendek dan jangka masa panjang adalah seperti berikut. Di bawah Kerajaan Persekutuan untuk jangka masa pendek Kerajaan Persekutuan melalui KPKT sedang menyediakan dasar pembangunan ke arah pelaksanaan bandar pintar untuk dijadikan rujukan oleh semua bandar-bandar di Malaysia. Di peringkat ASEAN, seorang nasional *representative* dari KPKT telah dilantik untuk program kolaborasi dalam *ASEAN Smart Cities Network*.

Ini adalah bertujuan untuk membangunkan kerangka bandar pintar untuk negara-negara ASEAN dan menyelaraskan penglibatan pelabur dan peruntukan daripada negara yang berpengalaman di dalam bangunan bandar pintar sedunia. Bagi jangka masa panjang, KPKT akan menyelaraskan pelaksanaan projek dan memudahkan kerajaan-kerajaan negeri di dalam mendapatkan dana dan kerjasama dari rakan kongsi ASEAN atau negara lain. Di bawah kerajaan negeri pula, bagi perancangan jangka masa penuh, 4 buah bandar iaitu Kuala Lumpur, Johor Bahru, Kota Kinabalu dan Kuching telah dipilih sebagai projek perintis dalam penyediaan kerangka Bandar Pintar Malaysia.

Ia adalah selaras dengan saranan pihak Unit Perancang Ekonomi di mana pemilihan bandar tersebut adalah selari dengan kajian kompetitif *city* yang sedang dilaksanakan. Bagi mewakili negeri di peringkat *ASEAN Smart Cities Network* selain daripada seorang *national representative* (NR), 4 *chief smart city officers* telah dilantik bagi setiap bandar untuk melaksanakan projek dan pelan tindakan pintar. Akhir sekali manakala bagi jangka masa panjang kerajaan negeri perlu menyediakan program pelaksanaan pembangunan Bandar Pintar di peringkat negeri masing-masing mengikut keutamaan bandar-bandar.

Ia juga perlu menyelaraskan pelaksanaan pembangunan Bandar Pintar dengan Kerajaan Persekutuan bagi memudahkan perolehan peruntukan dana untuk disalurkan kepada bandar-

bandar yang dikenal pasti dan memantau dan melaporkan pelaksanaan Bandar Pintar di negeri kepada Kerajaan Persekutuan untuk mendapatkan penarafan, piawaian daripada Kerajaan Persekutuan yang boleh dijadikan model dan seterusnya dikongsi di peringkat antarabangsa. Itu lah jawapan yang agak panjang dan saya rasa Yang Berhormat Kota Melaka perlulah mendapat satu salinan dan inilah satu ke perincian yang ringkas-ringkasnya yang kita boleh buat. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Kemelut Graduan UniRazak Sarawak dan Sabah

3.44 ptg.

Tuan Oscar Ling Chai Yew [Sibu]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin membangkitkan isu Dasar Kementerian Pendidikan Malaysia yang tidak mengutamakan pengambilan graduan IPTS untuk diserap masuk ke sekolah-sekolah kerajaan. Dasar ini telah menyukarkan graduan pendidikan IPTS seperti UniRazak untuk mendapat penempatan di sekolah-sekolah kerajaan. Ramai graduan dari tahun 2011 masih lagi belum mendapat penempatan di sekolah-sekolah kerajaan. Penempatan graduan IPTS di sekolah kerajaan menjadi semakin susah setelah dasar penempatan guru interim secara ambilan pasaran terbuka di laksanakan.

Ianya tidak dibuka khusus untuk graduan pendidikan tetapi kepada segala jenis ijazah ambilan guru daripada KPLI dan DPLI telah diutamakan di bawah dasar ini. Tindakan ini amat tidak logik kerana graduan pendidikan daripada IPG, IPTA dan IPTS yang dilatih khususnya untuk menjadi seorang guru tidak diutamakan. Sebaliknya ambilan KPLI dan DPLI yang diutamakan. Selain itu KPM dan JPM Sabah dan Sarawak nampaknya menolak tanggungjawab terhadap isu ini antara satu sama lain. KPM mengatakan bahawa JPM masih mengambil graduan IPTS untuk diserap masuk ke dalam sekolah-sekolah kerajaan.

Tetapi pengalaman antara yang terlibat dalam isu ini pula mengatakan sebaliknya. JPM pula mengatakan mereka hanya orang tengah di dalam urusan pengambilan guru. Jadi, siapakah yang sebenarnya mempunyai autoriti untuk melakukan urusan pengambilan guru di Sabah dan Sarawak. Saya ingin menarik perhatian Menteri Pendidikan untuk mengkaji semula isu ini. Kementerian Pendidikan Malaysia dan Jabatan Pendidikan Negeri Sarawak dipohon untuk bersama-sama untuk mengeluarkan kenyataan hitam putih dalam isu ini. Dasar untuk isu ini juga perlulah diubahkan. Graduan pendidikan lulusan IPTS seperti UniRazak haruslah diberi peluang untuk menabur bakti sebagai seorang guru.

Jikalau KPM tidak mahu dasar ini diubah, maka solusinya ijazah pendidikan yang ditawarkan di IPTS seharusnya dihentikan dengan serta-merta agar anak-anak muda yang berhasrat untuk menjadi guru terus menyambung pelajaran ke IPG dan IPTA. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Minta Yang Berhormat Menteri Pendidikan untuk menjawab.

3.47 ptg.

Timbalan Menteri Pendidikan [Puan Teo Nie Ching]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih kepada soalan daripada Yang Berhormat Sibu. Tuan Yang di-Pertua, KPM mengucapkan terima kasih atas keprihatinan Yang Berhormat Sibu yang membangkitkan isu kemelut graduan UniRazak Sarawak dan Sabah. Pada kesempatan ini, izinkan saya menjelaskan perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat. KPM sentiasa berusaha untuk meningkat profesion keguruan agar menjadi lebih berprestij serta menjadikan profesion tersebut sebagai profesion pilihan graduan.

Untuk tujuan tersebut, di bawah anjakan keempat pelan pembangunan pendidikan telah menggariskan usaha KPM untuk mentransformasikan profesion keguruan dengan meletakkan syarat kemasukan ke IPG iaitu menyasarkan 30 peratus pelajar cemerlang mulai tahun 2013. Hal ini bermakna semua calon guru yang mengikuti latihan perguruan perlu memenuhi syarat minimum kelayakan akademik bagi memastikan kualiti guru sentiasa terjamin serta memenuhi keperluan semasa. Kajian antarabangsa menunjukkan bahawa kualiti guru merupakan faktor berasaskan sekolah yang paling signifikan dalam menentukan keberhasilan murid. Sehubungan dengan itu, pada masa kini hanya calon terbaik dan memenuhi syarat pengambilan guru akan ditemu duga dan dilantik sebagai Pegawai Perkhidmatan Pendidikan (PPP) di KPM oleh Suruhanjaya Perkhidmatan Pelajaran (SPP) selaku pihak berkuasa melantik.

Untuk makluman, dasar semasa KPM dalam urusan pengambilan guru baharu adalah dengan memberi keutamaan kepada graduan IPGM dan universiti awam (UA) keluaran semasa khususnya yang ditaja oleh KPM. Calon yang mempunyai kelayakan yang ditetapkan akan dipanggil untuk ditemu duga oleh SPP berdasarkan kekosongan jawatan dan keperluan opsyen di sekolah-sekolah di bawah pentadbiran KPM. Semua graduan keluaran IPGM dan UA perlu memohon melalui portal JobsMalaysia bagi urusan temu duga.

Tuan Yang di-Pertua, selaras dengan pelaksanaan dasar *empowerment* 90:10 di negeri Sabah dan Sarawak beberapa tindakan telah diambil oleh pihak KPM bagi mencapai sasaran tersebut pada tahun 2018 iaitu:

■1550

- (a) pelaksanaan penempatan guru baharu dan pertukaran guru sedia ada atas kepentingan perkhidmatan;
- (b) pengambilan pelajar Fakulti Pendidikan dalam kalangan pelajar kelahiran Sabah dan Sarawak di universiti awam; dan
- (c) pengambilan guru baharu kelahiran Sabah dan Sarawak secara pasaran terbuka, *open market*, pelantikan guru baharu dalam golongan calon *open market* masih tertakluk kepada syarat skim pegawai perkhidmatan pendidikan yang sedang berkuat kuasa.

Bagi mengisikan kekosongan jawatan yang tidak dapat ditampung oleh bekalan graduan pendidikan kelahiran Sabah dan Sarawak dari IPGM dan UA. KPM telah melaksanakan pelantikan guru secara interim dalam kalangan graduan pendidikan, institusi IPTS yang berasal daripada Sabah dan Sarawak secara pasaran terbuka. Tuan Yang di-Pertua, KPM mengamalkan prosedur operasi standard, SOP yang jelas dalam urusan pengambilan calon guru interim. JPM iaitu Jabatan Pendidikan Negeri Sabah dan Sarawak telah diberi kuasa oleh KPM untuk melantik calon-calon yang berkelulusan sebagai guru interim. Walau bagaimanapun penurunan kuasa ini bukan bermakna bahawa JPN Sarawak dan Sabah mempunyai kuasa mutlak untuk menentukan kemasukan calon guru, sebaliknya JPN Sabah dan Sarawak masih tertakluk kepada keputusan ujian psikometrik yang dikendalikan oleh pihak IPGM yang melayakkan mereka dipanggil untuk sesi temu duga yang dijalankan oleh JPN Sabah dan JPN Sarawak.

Jadi untuk graduan daripada UniRazak, mereka perlulah lulus dalam ujian psikometrik, barulah kita akan *consider* ataupun barulah kita akan *consider* untuk melantik mereka menjadi guru interim. Berdasarkan rekod pada tahun 2016, seramai 391 guru interim lepasan UniRazak telah lulus temu duga dan telah diperaku pelantikan tetap sebab PPP gred DG 41 oleh SPP. Pada tahun 2018 pula, seramai 30 graduan lepasan UniRazak yang telah dilantik sebagai guru interim. Hal ini menunjukkan bahawa KPM sentiasa memberi peluang kepada graduan daripada semua IPTS termasuk UniRazak untuk menabur khidmat bakti sebagai guru di sekolah kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, berkaitan dengan kelulusan kursus pengajian, sekiranya terdapat permohonan daripada IPTS untuk mengenali kursus pengajian, bidang kuasa KPM adalah memberi kelulusan kepada IPTS yang telah memenuhi syarat di bawah Perenggan 39(1)(b) Akta Pendidikan Tinggi Swasta 1996, Akta 555 dan bukanlah di bawah bidang kuasa dan tanggungjawab KPM untuk menempatkan kesemua graduan pendidikan IPTS di dalam sistem pendidikan Malaysia. Adalah tidak wajar jika sekiranya KPM didesak agar menghentikan program Ijazah Pendidikan yang dikendalikan oleh IPTS sedangkan masih terdapat institusi pendidikan

swasta lain yang memerlukan khidmat graduan pendidikan dan juga kita juga masih ada sekolah-sekolah antarabangsa, sekolah-sekolah swasta yang perlu guru-guru juga.

Sebagai rumusannya, KPM di bawah kerajaan baharu sentiasa terbuka terhadap semua cadangan dan juga teguran berkaitan urusan pengambilan guru interim. KPM juga sangat prihatin dan sentiasa berlaku adil kepada pemohon atau calon yang berminat untuk menjadi guru di semua sekolah KPM termasuk di negeri Sabah dan Sarawak. Walau bagaimanapun calon tersebut perlulah mematuhi syarat-syarat yang telah ditetapkan berdasarkan pekeliling sedia ada. KPM tidak boleh berkompromi dengan syarat kelayakan calon guru bagi memastikan profesion guru ini terus berkualiti dan menjadi pemangkin melahirkan modal insan yang cemerlang pada masa hadapan. Sekian sahaja, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Ahli-ahli Yang Berhormat, mesyuarat Kamar Khas ini ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang, hari Khamis, 26 Julai 2018.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 3.54 petang]